

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Академія мистецтва ім. С.С. Прокоф'єва
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС КУРСУ «Вокал (академічний)»	
Освітній ступінь: бакалавр	
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	
Спеціальність: 025 Музичне мистецтво	
Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво. Вокал	
Кількість кредитів: 37, 0	
Рік підготовки, семестр: Семестри - екзамен (2,3,5,7,8) / залік (1,4,6)	
Компонент освітньої програми: обов'язкова	
Дні занять: згідно розкладу	
Мова викладання: державна	
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по-батькові	Сафрончик Євген Сергійович
Контакти	+380508810688
Робоче місце:	Академія мистецтва ім. С. Прокоф'єва
Кафедра	кафедра музичного мистецтва
Посада	старший викладач;
Презентація викладача	
<p>Сафрончик Євген Сергійович - Заслужений артист України , Заслужений артист автономної республіки Крим. Професійну освіту отримав у Одеському державному музичному училищі за спеціальністю «артист ансамблю та хору, вчитель співу».</p> <p>Повну вищу освіту здобув у Одеській державній консерваторії за спеціальністю «спів» Закінчуючи консерваторію отримав запрошення на роботу в Одеський театр музичної комедії солістом-вокалістом. Працюючи в театрі отримав запрошення до Київського театру оперети . У 1981 році був зарахований до трупи театру на посаду соліста- вокаліста. У 1984 році в період створення Київського державного дитячого музичного театру взяв участь у відбірковому конкурсі і був запрошений на роботу в якості соліста- вокаліста. В період роботи в театрі отримав кваліфікацію - провідний майстер сцени .</p> <p>Продовжуючи артистичну діяльність у 1998 р. був запрошений на роботу за сумісництвом в Національну філармонію України в якості концертного виконавця, а потім перейшов туди на основне місце роботи солістом вищої категорії. Працюючи в Національній філармонії України - співпрацював з різними театральними і концертними організаціями. Приймав участь, як у музичних виставах, так і в різних концертних проектах, гастролював в межах України, а також в країнах Європи (Італія, Франція, Німеччина, Англія, Шотландія ...) . З 2002 по 2014 рік працював у Кримському республіканському музичному театрі в якості соліста – вокаліста, Неодноразово є співорганізатором та членом журі Міжнародних професійних музичних конкурсів та фестивалів.</p>	

Презентація курсу

Дана програма є мистецьким курсом, в опануванні якого студент повинен: розвинути творчий потенціал можливостей свого співочого голосу та визначити/збагатити власну індивідуальну манеру; розуміти виконавське втілення академічних вокальних творів у синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності; сформувати креативне мислення, естетичний смак, фахове усвідомлення; удосконалювати перспективу професійного зростання.

Дисципліна впроваджується відповідно до вимог сучасності й змін, що відбулися у сучасному вокальному виконавстві за останні роки у світових вищих навчальних закладах, музичних театрах, філармоній-концертній специфіці і професійної підготовки здобувачів вищої освіти художнього напрямку академічний вокал

Опис курсу

Основною метою дисципліни «Вокал» є подальший розвиток вокальних даних студента в синтезі з музикальністю, артистизмом, художніми та індивідуальними особливостями, удосконалення вокально-технічних навичок, підготовка професійно орієнтованого академічного виконавця, а також педагога академічного співу, здатного вирішувати складні художньо-педагогічні завдання.

Мета навчання

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 3. Демонструвати різні методи удосконалення виконавської діяльності

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Загальні компетентності (ЗК):

ІК: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Форми та методи навчання

Формами навчання з дисципліни «академічний вокал» є індивідуальні заняття з викладачем (370 годин) та самостійна робота студента (740 годин). Основна робота викладача зі студентами проводиться безпосередньо у формі практичних (індивідуальних) занять, але для творчого осмислення ідей і положень навчального курсу академічного вокалу перед студентами ставляться завдання для самостійної роботи.

Самостійна робота студента є важливою складовою засвоєння дисципліни, що передбачає продовження роботи над виконавським втіленням твору, розпочатого під керівництвом педагога. Самостійні заняття студента в класі академічного вокалу розуміють під собою наступне:

закріплення вокально-технічних навичок, художньо-виконавське вміння вокального відтворення як сольного, так і можливого ансамблевого співу;

набування навичок виконання під власний акомпанемент;

постійний пошук імпровізаційної варіативності сценічного та виконавського втілення вокального твору (знаходження засобів виразності для створення і розкриття художнього образу);

створення власного концептуального підходу художньо-естетичного відтворення вокальної партії;

прослуховування та дослідження вокального репертуару різних стилєвих напрямів - пісенний фольклор, сучасні досягнення музичного театру, зарубіжні напрямки розвитку репертуару, вітчизняна вокальна класика, сучасні твори;

-вивчення співацьких традицій яскравих представників вокального мистецтва класичного співу (вокальна естетика), їх інтерпретацій та індивідуальних манер (художньо-естетичні особливості);

формування професійних суджень безпосередньо через відвідування музичних концертних та театральних заходів та аналізу їх художньо-естетичної й технічної складової у вигляді моніторингової фіксації мистецьких подій.

Навчальна дисципліна «академічний вокал» передбачає наступні **методи навчання**:

словесний (викладення викладачем основних теоретичних положень навчального курсу, пояснення окремих методичних прийомів тощо);

ілюстративний (показ викладачем вокально-виконавських прийомів);

ілюстративно-словесний (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією вокально-виконавських і методичних прийомів);

репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами вокально-виконавської та педагогічної діяльності);

креативний, творчий (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації вокальних вправ і вокальних творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичок педагогічної імпровізації);

Організація навчання		
Обсяг	Програмні вимоги	Теми
Змістовий модуль 1. Діагностичний .		
92 години		
12 годин	1 семестр: Академконцерт: Вокаліз	<u>Тема 1. Розкриття рис творчої індивідуальності студента. Стил ь і сучасна академічна вокальна музика.</u>
20 годин	1 твір (романс або народна пісня) Залік: 1 арія	<u>Тема 2. Засвоєння навичок та прийомів звуковедення в роботі над академічними вокальними творами</u>
20 годин	1 твір (романс або народна пісня) 2 семестр: Академконцерт:	<u>Тема 3. Поняття співацької позиції . Вокальний слух.</u>
20 годин	2 твори (романс , народна пісня або 2 романси) Екзамен: 1 вокаліз Арія	<u>Тема 4. Зовнішня виразність та майстерність художнього втілення внутрішніх творчих емоційних переживань. Удосконалення виразності виконання творів класичного репертуару.</u>
20 годин	1 твір (романс або народна пісня)	<u>Тема 5 Тембральне забарвлення голосу як прояв емоційної виразності творчої особистості. Продовження творчої роботи над репертуаром.</u>
92 години		
Змістовий модуль 2. Індивідуально-виконавський		
20 годин	3 семестр: Академконцерт: -2 Вокалізи	<u>Тема 6. Засвоєння основних вокальних навичок у роботі над українськими народними піснями.</u>
30 годин	-1 твір (романс або народна пісня) Екзамен: -1 арія	<u>Тема 7. Закріплення навичок сольного співу в роботі над та вокальними творами композиторів-класиків</u>
22 години	-романс українського композитора 4 семестр: Академконцерт: -1 арія	<u>Тема 8. Продовження роботи по розширенню творчої уяви артистичної особистості співака. Удосконалення володіння технікою співу.</u>
20 годин	-романс або народна пісня Залік: 1 вокаліз Арія романс сучасного композитора народна пісня	<u>Тема 9. Засвоєння навичок роботи над оперними аріями..</u>
94 години		
Змістовий модуль 3. Закріплення вокально-виконавських умінь		
30 годин	5 семестр: Академконцерт: -2 вокалізи(один з них технічний)	<u>Тема 10. Художня інтерпретація класичного вокального твору.</u>
25 годин	-1 твір. Екзамен: -1 арія -романс українського композитора	<u>Тема 11. Продовження роботи по розширенню творчої уяви артистичної особистості співака. Удосконалення володіння технікою співу</u>
14 годин	6 семестр: Академконцерт: 1 арія	<u>Тема 13 Формування навичок співу a capella</u>
25 годин	1 твір (романс або народна пісня) Залік: 1 вокаліз Арія романс сучасного композитора	<u>Тема 14. Розвиток навичок виконавського аналізу та інтерпретації вокальних творів.</u>

	народна пісня	
92 години	Змістовий модуль 4. Професійно-виконавський	
20 годин	7 семестр: Академконцерт: Частина підсумкового контролю. <u>Екзамен:</u> -1 арія (розгорнута) -романс сучасного композитора -народна пісня <u>ПК:</u> -2 арії (одна з них розгорнута) -3 романси (український, західний, сучасний) - <u>Народна пісня</u>	<u>Тема 10. Удосконалення професійної майстерності</u>
25 годин		<u>Тема 12. Художнє трактування твору і вокальна культура. Розкриття художнього образу засобами музичної виразності.</u>
25 годин		<u>Тема 13. Створення сценічних образів для вибраних творів дипломної програми: режисура, костюм, грим та ін.</u>
22 години		<u>Тема 14. Вдосконалення репертуарної програми до підсумкового контролю.</u>

Політика курсу

Відвідування є важливим компонентом вашого курсу з огляду на складність дисципліни.

Запізнення на фахові заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Переоцінка завдань можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи студентів можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Мобільні пристрої на заняття використовуються лише з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
80–89	Добре	B
75–79	Добре	C
66–74	Задовільно	D
60–65	Задовільно	E
30–59	Незадовільно	FX
0–29	Незадовільно	F

1

Критерії оцінювання:

«ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється здобувачу, що показав:

- високий професійний рівень володіння голосом;
- високу технічну майстерність;
- відчуття темпоритму;
- володіння засобами музичної виразності – звуковидобуванням, динамічними відтінками, штриховою палітрою, агогікою;
- знання і розуміння стилевих та жанрових особливостей твору;
- вміння передати голосом виразність та яскравість музичних образів, художнього

змісту;
- високий рівень психологічної підготовки до сценічного виступу й якісне концертне виконання програми.

«ДОБРЕ» (75 – 89 балів) виставляється здобувачам, які;

- представили в повному обсязі програму (при відсутності індивідуально-творчого ставлення до виконуваних творів);
- передали художній зміст творів;
- показали добре володіння голосом (при відсутності яскравості у виконанні артикуляційних і динамічних відтінків та наявності технічної скрутості);
- припустилися деяких помилкових дій у виконанні.

«ЗАДОВІЛЬНО» (60 – 74 балів) виставляється здобувачам, які:

- продемонстрували низький рівень володіння голосом;
- представили програму не в повному обсязі;
- спотворювали низькою якістю виконання композиторський задум;
- не зуміли передати художні образи, зміст музичного твору;
- продемонстрували низький технічний рівень, посереднє володіння засобами музичної виразності;
- допущені помилки у виконанні нотного тексту, часті зупинки, викликані психологічною та технічною невідповідністю здобувача.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» (0-59) отримують здобувачі, які:

- слабо володіють голосом;
- нездатні передати виконавську концепцію музичного твору;
- виконали програму невпевнено, з помилками, зупинками, що зумовлено безвідповідальною слабкою підготовкою до підсумкової атестації.

Засоби діагностики успішності навчання:

Академічні концерти, контрольні уроки, публічні виступи.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, мистецьких конкурсах та фестивалях, майстер-класах, відвідання культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика дисципліни

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського»

Літературні джерела

1. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу / Ю. Є. Юцевич //
2. Навч.-метод. посібник для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів,
3. учителів шкіл різного типу. – К. : ІЗМН, 1998. – 160 с
4. Антонюк В. Г. Постановка голосу / В. Г. Антонюк // Навчальний посібник для
5. студентів вищих музичних навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
6. Голос людини та вокальна робота з ним : [монографія] / [Г. Є. Стасько, О. Д. Шуляр, М. Ю. Сливацький, М. П. Стефанюк, О. Р. Молодій, М. В. Попелюк, І. І. Жеребецька]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2010. –336 с.
7. Дорошок В. Д. Сливацький М. Ю. Основи вокально-педагогічної творчості вчителя музики / В. Д. Дорошок, М. Ю. Сливацький. – Івано- Франківськ, 2007.
8. Овчаренко О. А. Основи вокальної методики : наук.-метод. посіб. / Н. А. Овчаренко; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : Вид. дім, 2006. – 116 с.

9. Юцевич Ю. Є. Музика. Словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль:
10. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу: учб. репертуар / І. Вілінська. - К. : Музична Україна, 1989.
11. Вилинская И. Вокализы для низкого голоса с фортепиано [для консерваторий и муз. училищ] / И. Вилинская. - К., 1962.
12. Гембицкая Е.Я. Последовательность певческого обучения / Егорычева М.И. Упражнения для развития вокальной техники / М. И. Егорычева. - К. : Музична Україна, 1980. - 117 с.
13. Емельянов В.В. Фонопедические упражнения : методическая разработка / В.В. Емельянов. - Кировоград, 1988. - 29 с.
14. Жербіна Л.М. Виховання професійної орієнтації в процесі індивідуальних занять з постановки голосу / Л.М. Жербіна, Г.С. Шоліна // Дослідження проблем професійної підготовки вчителя музики. - Київ, 1981. - С.25 - 32.
15. *Избранные вокализы для высокого голоса в сопровождении фортепиано / составитель Г. Тиц. - М. : Музыка, 1977. - 39 с.
16. Люш Д. Развитие и сохранение певческого голоса / Д. Люш. - Киев, 1988. - 144 с.
17. Огороднов Д. Основные принципы вокального воспитания / Д. Огороднов. - К. : Музична Україна, 1989. - 142 с.